

BEZPEČNOSTNÍ LIST
podle vyhlášky č. 231/2004 Sb.

Název výrobku: LOVODASA 26+13S

Datum vydání: 4.6. 2003

Datum revize: 19.6. 2006

1. Identifikace látky nebo přípravku a výrobce nebo dovozce

1.1 Chemický název látky/obchodní název přípravku: Směs dusičnanu amonného a síranu amonného/ LOVODASA 26+13S

Číslo CAS: nemá

Číslo ES (EINECS): nemá

Další názvy látky/přípravku:

1.2 Doporučený účel použití látky/přípravku: Dusíkaté hnojivo s obsahem síry určené k základnímu hnojení a k přihnojování během vegetace. Vhodné zejména pro rostliny s velkou spotřebou síry (řepka, hořčice, píceiny a brambory). Nevhodné pro silně kyselé půdy.

1.3 Identifikace výrobce/dovozce:

Výrobce - Dovozce : výrobce¹

Jméno nebo obchodní jméno: **Lovochemie,a.s.**

Místo podnikání nebo sídlo: **Lovosice, Terezínská 57**

Identifikační číslo (IČ): **49100262**

1.4 Telefonní spojení v případě havárie:

Telefon: **+420 416/563788, podn. dispečink 416/563441, 736-507221, 416/ 562200**

Fax: **+420 416/562253**

Centrum Ministerstva zdravotnictví

Toxikologické informační středisko (TIS) Na Bojišti 1, 128 08 Praha 2;

telefon (24 hodin/den) 224 91 92 93; 224 91 54 02; 2/24 91 45 75; 224971111

¹ Uveďte zda se jedná o výrobce nebo dovozce

² Podle Nař. vlády č. 178/2001 Sb. , kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci

BEZPEČNOSTNÍ LIST
podle vyhlášky č. 231/2004 Sb.

Název výrobku: LOVODASA 26+13S

2. Informace o složení látky nebo přípravku

Chemická charakteristika výrobku: granulovaná směs dusičnanu amonného a síranu amonného a jejich podvojných solí ve složení 41,8 % NH_4NO_3 , 53,5 % $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$.

Obsah základních živin: 26 % celkového N, z toho 1/3 v dusičnanové formě a 2/3 v amonné formě, celková síra S 13 %

Výrobek obsahuje tyto nebezpečné látky a látky se stanovenými nejvyššími přípustnými koncentracemi v pracovním ovzduší²:

Dusičnan amonný

Obsah v %: 42

Číslo CAS: 6484-52-2

Číslo EINECS: 229-347-8

Výstražný symbol nebezpečí : O – oxidující

R věty: 8 - Dotek s hořlavým materiálem může způsobit požár

3. Údaje o nebezpečnosti látky nebo přípravku

Nejzávažnější nepříznivé účinky na zdraví člověka při používání látky/přípravku: Výrobek není dle zákona č. 356/2003 Sb. klasifikován jako nebezpečný. Prach granulovaného hnojiva v závislosti na koncentraci dráždí pokožku, dýchací cesty a oči. Dráždivý účinek se zvyšuje vlivem vlhkosti nebo dochází-li k pocení.

Nejzávažnější nepříznivé účinky na životní prostředí při používání látky/přípravku: Hnojivo a jeho zbytky nesmí znečistit vodní zdroje včetně povrchových vod [dle zákona č. 254/2001 Sb. a podle tohoto zákona s ním musí být takto nakládáno.](#)

Možné nesprávné použití látky/přípravku

4. Pokyny pro první pomoc

Všeobecné pokyny: Projevují-li se zdravotní potíže nebo v případě pochybností vyhledejte vždy lékařskou pomoc a předejte mu informace uvedené v tomto bezpečnostním listu.

Při nadýchání: Přerušit práci a přejít na čerstvý vzduch.

Při styku s kůží: Odstraňte zasažený oděv, rychle opláchněte dostatečným množstvím vody. Později důkladně, ale bez velkého mechanického dráždění, omyjte vodou a mýdlem.

Při zasažení očí: Vyplachujte co nejrychleji a nejdůkladněji oba spojivkové vaky proudem čisté vody a vyhledejte lékařskou pomoc, nosí-li postižený kontaktní čočky, před promýváním je

BEZPEČNOSTNÍ LIST
podle vyhlášky č. 231/2004 Sb.

Název výrobku: LOVODASA 26+13S

odstraňte.

Při požití: Bezprostředně po požití vypijte 0,5 l vlažné vody. **NIKDY NEVYVOLÁVEJTE ZVRACENÍ !** Vyhledejte lékaře.

5. Pokyny pro hasební zásah

Vhodná hasiva: Není látkou požárně nebezpečnou ani výbušnou a proto hasební opatření zaměřit na okolí požáru.

Nevhodná hasiva: plný proud, prášková hasiva

Zvláštní nebezpečí: Obsahuje dusičnan amonný, který podporuje hoření. Vyhněte se vdechování produktů hoření. Při vyšším zahřátí (nad 200 °C) se může tepelně rozkládat za vzniku oxidů dusíku, síry a čpavku. Při požáru hasit vodou za použití izolačního dýchacího přístroje. Při malém rozsahu ohnisko rozkladu vyhrabat a uhasit vodou mimo uskladněné hnojivo.

Zvláštní ochranné prostředky pro hasiče: izolační dýchací přístroj, zásahový ochranný oblek

Další údaje: Požárem ohrožené nádoby je nutno chladit rozptýleným proudem vody, případně, pokud je to možné, odstranit z dosahu požáru.

6. Opatření v případě náhodného úniku

Bezpečnostní opatření pro ochranu osob: ochranný oděv, ochranné brýle, ochranné rukavice, zajistěte větrání, při práci s hnojivem nejezte, nepijte, nekuřte, v případě nadlimitních koncentrací prachu použijte respirátor proti prachu

Bezpečnostní opatření pro ochranu životního prostředí: vyčistěte co nejrychleji kontaminovaný prostor, zabraňte kontaminaci podzemních a povrchových vod

Doporučené metody čištění a zneškodnění: likvidace suchou cestou, k odstranění doporučujeme využít kompostárny.

7. Pokyny pro zacházení a skladování

7.1 Pokyny pro zacházení: Při manipulaci dodržujte zásady osobní hygieny, minimalizujte prašnost, nejezte, nepijte, nekuřte. Udržujte pořádek, rozsypaný materiál na pevné podložce může způsobit uklouznutí.

7.2 Pokyny pro skladování: Hnojivo se skladuje volně ložené v hromadách do maximální výše 6 m, od sebe vzdálených min. 2 m nebo v odděleních (boxech). Hromady i oddělení musí být označeny názvem hnojiva. Balené hnojivo se skladuje v pytlích uložených na sebe do výše max. 1,5 m nebo na paletách do výše max. 3,5 m. Musí se skladovat na podlaze opatřené nepropustným povrchem. Musí být chráněno před přímým slunečním zářením a sálavým teplem, jinak dochází k destrukci granulí a ztvrdnutí hnojiva. Skladuje se odděleně od jiných hnojiv a chrání se před znečištěním. Skladovací prostor musí být zabezpečen proti vniknutí

BEZPEČNOSTNÍ LIST
podle vyhlášky č. 231/2004 Sb.

Název výrobku: LOVODASA 26+13S

í vlhkosti. Doporučuje se naskladněné hnojivo zakrýt PE plachtou.

Hnojivo je při vyšší teplotě (nad 200 ° C) schopné samovolného tepelného rozkladu (pyrolýzy). V místech uložení hnojiva je nebezpečné pracovat s otevřeným ohněm a svářet. Při těchto pracích je třeba zabránit spadu žhavých okují na hnojivo (zakrytí hnojiva nehořlavou plachtou).

8. Kontrola expozice a ochrana osob

8.1 Technická opatření na omezení expozice osob: Koncentrace prachu v ovzduší musí být udržovány na co možná nejnižší úrovni pomocí vhodně navržených technických prostředků (místní větrání, lokální odsávání a pod).

8.2 Expoziční limity:

PEL/NPK-P (mg/m³): NH₃ = 14/36, pro prach tohoto typu hnojiva není PEL legislativně stanoven, doporučuje se 10

PEL – přípustný expoziční limit chemické látky v ovzduší, NPK – P – nejvyšší přípustná koncentrace chemické látky v ovzduší
(stanovené koncentrační limity jsou uvedeny v Nařízení vlády č. 178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci)

8.3 Osobní ochranné prostředky:

Ochrana dýchacích orgánů: v případě nedodržení stanovených koncentračních limitů - respirátor proti prachu 3M typ 9312 filtrační třída FFP 1S, ochranná maska CM - 4 a kombinovaný speciální protiplynový filtr NBC - 2/SL

Ochrana očí: ochranné brýle

Ochrana rukou: ochranné rukavice - materiál - kombinace textil kůže

Ochrana celého těla: keprový oděv

Další údaje včetně všeobecných hygienických opatření: Po práci si umýt ruce vodou a mýdlem a ošetřit pokožku reparačním krémem např. Indulona nebo Reparon.

9. Fyzikální a chemické vlastnosti

Skupenství (při 20°C): pevné

Barva: Bílé až nažloutlé granule velikosti 2 až 5 mm

Zápach (vůně): bez zápachu

Hodnota pH (při 20 °C a koncentraci v 10 %): 6,6

Teplota (rozmezí teplot) tání (°C): Nestanoveno

Teplota (rozmezí teplot) varu (°C): --

BEZPEČNOSTNÍ LIST
podle vyhlášky č. 231/2004 Sb.

Název výrobku: LOVODASA 26+13S

Bod vzplanutí (°C): nestanoveno

Hořlavost: Produkt není hořlavý, podporuje však hoření.

Samozápalnost (pyroforické vlastnosti): nestanoveno

Meze výbušnosti: horní mez (% obj.): nemá vlastnosti výbušniny

Dolní mez (% obj.): --

Oxidační vlastnosti: Obsahuje dusičnan amonný, který má oxidační vlastnosti.

Tenze par (při °C): nestanoveno

Hustota (při °C): --

Rozpustnost (při °C):

- ve vodě: lehce rozpustný

- v tucích (včetně specifikace oleje): nerozpustný

10. Stabilita a reaktivita

Podmínky, za nichž je výrobek stabilní: Za normálních podmínek a za předepsaného způsobu skladování a užívání je stabilní a nepodléhá rozkladu.

Podmínky, kterých je nutno se vyvarovat: V místech uložení hnojiva je nebezpečné pracovat s otevřeným ohněm a svářet. Při těchto pracích je třeba zabránit spadu žhavých okují na hnojivo (zakrytí hnojiva nehořlavou plachtou).

Látky a materiály, s nimiž výrobek nesmí přijít do styku: hořlavé materiály (dřevěné piliny, buničina, olej, nafta aj.)

Nebezpečné rozkladné produkty: Při vyšším zahřátí (nad 200 ° C) se může tepelně rozkládat za vývoje plyných zplodin - oxidů dusíku, síry a čpavku .

11. Toxikologické informace o látce/přípravku (případně složkách přípravku):

Akutní toxicita: pro produkt nejsou dostupné. Následující informace vycházejí z toxikologických vlastností složek produktu, příp. z toxikologických vlastností podobných produktů.

- LD₅₀, orálně, potkan (mg.kg⁻¹): > 2000/24 hod.

- LD₅₀, dermálně, potkan nebo králík (mg.kg⁻¹): nestanoveno

- LC₅₀, inhalačně, potkan, pro aerosoly nebo částice (mg.l⁻¹/4h): > 5000 mg/kg/24 hod.

- LC₅₀, inhalačně, potkan, pro plyny a páry (mg.l⁻¹/4h): nestanoveno

BEZPEČNOSTNÍ LIST
podle vyhlášky č. 231/2004 Sb.

Název výrobku: LOVODASA 26+13S

Subchronická – chronická toxicita: nestanoveno

Dráždivost: Přestože produkt není klasifikován jako dráždivý, může dlouhodobý nebo opakovaný přímý kontakt produktu s kůží, očima a dýchacími cestami způsobit její mírné podráždění.

Senzibilizace: Vzhledem ke složení produkt zřejmě nezpůsobuje senzibilaci kůže.

Karcinogenita: Produkt neobsahuje látky, které by vykazovaly karcinogenní účinky.

Mutagenita: nestanovena

Toxicita pro reprodukci: nestanovena

Zkušenosti z působení na člověka: prach působí dráždivě, dráždivý účinek se zvyšuje vlivem vlhkosti nebo dochází-li k pocení

Provedení zkoušek na zvířatech: --

Další údaje: Při odborném použití dle návodu, podle našich zkušeností a podle nám dostupných informací není potřeba se obávat zdraví škodlivých účinků.

12. Ekologické informace o látce/přípravku (případně složkách přípravku):

Akutní toxicita pro vodní organismy

- LC₅₀, 96 hod., ryby (mg.l⁻¹): nestanoveno

- EC₅₀, 48 hod., dafnie (mg.l⁻¹): nestanoveno

- IC₅₀, 72 hod., řasy (mg.l⁻¹): nestanoveno

Rozložitelnost: --

Další údaje: Hnojivý vliv na plankton (vodní květ), zvláště kyanobakterie (sinice - modré řasy)

CHSK: --

BSK5: --

Další údaje: Produkt je ve smyslu zákona č. 254/2001 Sb. považován za závadnou látku a za látku nebezpečnou podle přílohy č. 1 zákona. **Má nepříznivý vliv na kyslíkovou rovnováhu ve vodách.**

13. Informace o zneškodňování

Způsoby zneškodňování látky/přípravku: likvidace suchou cestou

Způsoby zneškodňování kontaminovaného obalu: Zpětný odběr vyprázdněných PE obalů zajišťuje firma EKO-KOM a.s. Praha, vyčištěné PE obaly jsou recyklovatelné.

BEZPEČNOSTNÍ LIST
podle vyhlášky č. 231/2004 Sb.

Název výrobku: LOVODASA 26+13S

Další údaje (zařazení odpadu podle prováděcí vyhlášky č. 381 k zákonu č. 185/2001 Sb., o odpadech kód druhu odpadu, název druhu odpadu, kategorie odpadu): **Vadnou šarží hnojiv lze odstraňovat v kompostárnách.** Odstraňování musí probíhat v souladu s platnými předpisy.

14. Informace pro přepravu: Nepodléhá předpisům ADR/RID. Volně ložené hnojivo se přepravuje krytými dopravními prostředky nebo otevřenými dopravními prostředky zakrytými plachtou. Pro přepravu veřejnými dopravními prostředky platí předpisy veřejného dopravce.

15. Informace o právních předpisech:

Zákon č. 356 / 2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 178/2001, kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 185 / 2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 223 / 2004 Sb., o podmínkách hodnocení rizika nebezpečných chemických látek na životní prostředí

Vyhláška č. 231 / 2004 Sb., kterou se stanoví podrobný obsah bezpečnostního listu

Vyhláška č. 232 / 2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o chemických látkách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách ve znění pozdějších předpisů

Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR)

Zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií...

Klasifikace a označení látky/přípravku podle zákona č. 356/2003 Sb.:

Symbol nebezpečí: Výrobek není klasifikován jako nebezpečný

Nebezpečné látky: Dusičnan amonný je považován za nebezpečnou látku, splňuje-li podmínky uvedené v zákoně č. 59/2006 Sb., příloha č. 1 tab. č. 1. Výrobek tyto podmínky nesplňuje.

R-věty (úplné znění):

S-věty (úplné znění):

S 13 - uchovávejte odděleně od potravin, nápojů a krmiv

S 15 - chraňte před teplem

S 17 - uchovávejte mimo dosah hořlavých materiálů

S 20/21 - nejezte, nepijte a nekuřte při používání

S 22 - nevdechujte prach

S 24/25 - zamezte styku s kůží a očima

BEZPEČNOSTNÍ LIST
podle vyhlášky č. 231/2004 Sb.

Název výrobku: LOVODASA 26+13S

S 26 - při zasažení očí okamžitě důkladně vypláchněte vodou a vyhledejte lékařskou pomoc

S 28 - při styku s kůží okamžitě omyjte velkým množstvím vody

S 36/37 - použijte vhodný ochranný oděv a ochranné rukavice

16. Další informace: Další informace: Bezpečnostní list je vypracován v souladu s vyhláškou č. 231/2004 Sb., která stanovuje podrobný obsah bezpečnostního listu. Změny se zaměřením na doplnění, rozšíření některých bodů a formální úpravy byly provedeny v bodech 1; 3; 5; 6; 7; 8; 11; 12; 13; 15; 16. Údaje byly čerpány z literatury, databáze Chemdat 2002, TOMES, Medistyl, ze zkušeností člověka.

Obsahuje údaje, které jsou potřebné k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí. Tyto údaje nenahrazují jakostní specifikaci a nemohou být považovány za záruku vhodnosti a použitelnosti tohoto výrobku pro konkrétní aplikaci. Uvedené znalosti odpovídají současnému stavu znalostí a zkušeností a jsou v souladu s našimi platnými předpisy. Za dodržování regionálních platných předpisů odpovídá uživatel.

Vypracoval: Hana Cibulková, OŽP Lovochemie, a.s.